

قانون
فرهنگی
آموزش
(قلم‌چی)

کتاب کار عربی

سال دوم دبیرستان

شامل:

- معنی واژه‌های «متن»
- معنی واژه‌های «حَوَلِ النَّصِّ»
- معنی واژه‌های «مُتَبَاهِج»
- معنی واژه‌های «تَمَرِینْ هَا»
- معنی واژه‌های «کارگاه ترجمه»
- مترادف و متضاد کلمات کتاب درسی
- پرسش‌های تألیفی از بخش‌های «التَّرجِمَه و التَّعْرِیب و النَّصِّ»
- پرسش‌های تألیفی از بخش‌های «التَّحْلِیل المِصْرَفِی و الإِعْرَاب»

ویرایش و نظارت علمی: درویش‌علی ابراهیمی

مؤلف: زکی عسگری‌پور

سرشناسه	عسکرپور، زکی ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	کتاب کار عربی سال دوم دبیرستان شامل: معنی واژه‌های «متن» ... / ویرایش و نظارت علمی درویشعلی ابراهیمی؛ مولف زکی عسکرپور
مشخصات نشر	تهران: کانون فرهنگی آموزش، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۱۴۴ ص: ۲۹×۲۲ س.م.
فروست	مجموعه طبقه‌بندی شده.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۲۶-۴۵۴-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا:
یادداشت	کتاب حاضر از "مجموعه کتاب‌های کار کاظم قلم‌چی" است.
عنوان دیگر	مجموعه کتاب‌های کار کاظم قلم‌چی
موضوع	زبان عربی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)
موضوع	زبان عربی - راهنمای آموزشی (متوسطه)
شناسه افزوده	ابراهیمی، درویشعلی، ۱۳۳۲ -، ویراستار، ناظر
رده‌بندی کنکره	۱۳۹۰: ۵۷۵.۴۷۵/ع۲۶/۶۰۰ LB۳۰۶
رده‌بندی دیویی	۲۷۲/۲۲۸۰۷۶:
شماره کتابشناسی ملی	۲۲۸۰۳۲۲:

انتشارات

کانون فرهنگی آموزش

عنوان کتاب:	کتاب کار عربی سال اول دبیرستان
مؤلف:	زکی عسکرپور
ویرایش علمی:	درویشعلی ابراهیمی
ناظر علمی:	درویشعلی ابراهیمی
برنامه‌ریزی آموزشی:	کاظم قلم‌چی
مسؤل کتاب‌های علوم انسانی و دروس عمومی:	وحید تمنا
مدیر تولید:	شیرین امیری
قطع:	رحلی
نوبت چاپ:	اول (۱۳۹۰)
تیراژ:	۳۰۰۰ جلد
ناظر چاپ:	صمد ریحانی حق
چاپخانه:	چکاد چاپ
لیتوگرافی:	جامع هنر
قیمت:	۴۰۰۰ تومان
شابک:	(ISBN: 978-600-126-454-2) ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۶-۴۵۴-۲

برنامه ریزی، هدایت و نظارت

بر مجموعه کتاب های

کاظم قلم چی

چاپ اول : ۱۳۹۰

www.ketab.ir

کانون علمی - آموزشی قلم‌چی با احساس مسئولیت در برابر دستاوردهای روز افزون دانش بشری و با توجه به رشد سریع علم و تکنولوژی به دنبال تغییرات بنیادی و توسعه‌ی پایدار در روش‌های گوناگون آموزش و بهبود بخشی پیوسته در امر تعلیم و تعلم است و شعار همیشگی آن این است که از کاروان پیشرفت‌های علمی - آموزشی جهان مدرن عقب نیفتد و خود را با آن همگام کند. بخش انتشارات کانون فرهنگی آموزش بر پایه‌ی همین اندیشه‌ی درست بوده است که پیوسته کوشیده است تا برای کمک به پیشرفت هر چه بیش‌تر دانش‌آموزان اقدام به انتشار انواع گوناگون کتاب‌های «آموزشی و کمک آموزشی» بزند. هم‌اینک «کانون» در بخش‌های زیر دارای کتاب‌های آموزشی سودمند و مؤثر است که در تیراژهای بالا چاپ و در سرتاسر کشور پخش و در اختیار دانش‌آموزان و دانش‌جویان قرار می‌گیرند:

۱. «کتاب‌های آبی»: این کتاب‌ها سعی بر این دارند که سؤالات کنکورهای سال‌های پیش را با روشی علمی منظم و مدون کنند تا دانش‌آموزان هم برای «آموزش» و هم برای «فهم و تسلط» از آن‌ها استفاده کنند. کتاب‌های آبی هم به صورت «کلاس به کلاس» و «کتاب به کتاب» تألیف شده است و هم به صورت «جامع و فراگیر»
 ۲. «کتاب‌های سبز»: اساسی تألیف کتاب‌های سبز برای کار تشریحی و آموزش نکته به نکته‌ی کتاب درسی بوده است این کتاب‌ها با هدف آموزش عمیق و دقیق و برای درک مفهومی کتاب درسی نوشته شده‌اند و دانش‌آموزان و حتی معلمان محترم با مطالعه‌ی کتاب‌های سبز با تمام بخش‌های کتاب درسی خود و در همه‌ی سطوح آموزشی آشنا می‌شوند.
 ۳. «کتاب‌های دوسالانه»: ساختار اصلی کتاب‌های دوسالانه را سؤالات امتحانی پر تکرار در سرتاسر کشور تشکیل می‌دهند و دانش‌آموزان با مطالعه‌ی دقیق این کتاب‌ها «تسلط» بالایی در فراگیری مباحث درسی پیدا خواهند کرد.
 ۴. «کتاب‌های زرد»: کتاب‌های زرد را می‌توانیم «کتاب‌های جمع‌بندی و مرور» بنامیم. دانش‌آموزان پس از فراگیری دقیق و گسترده‌ی کتاب درسی با «کتاب زرد» اطلاعات خود را جمع‌بندی و کلاسه می‌کنند و به مرحله‌ی «تسلط پایدار» می‌رسند تا بتوانند برای رقابت در کنکور آمادگی کامل داشته باشند.
 ۵. «کتاب‌های کار»: برای فراگیری سطح دقیق‌تر و فراگیرتر دروس برای دانش‌آموزان «کتاب کار» تألیف شده است. «کتاب‌های کار» سعی می‌کنند خلأ احتمالی در کتاب درسی را برطرف کنند و گسست‌های معلوماتی دانش‌آموزان را بپوشانند. این کتاب‌ها برای تفهیم بیش‌تر و ژرف‌تر مطالب کتاب درسی به دانش‌آموزان «تمرینات تکمیلی» و انواع و اقسام پرسش‌ها و تمرین‌ها را پیش‌بینی و طراحی می‌کنند تا دانش‌آموزان و معلمان و دانش‌پژوهان زوایای مختلف و حیطه‌های مختلف را در کتاب درسی بفهمند.
- کتابی که اینک در اختیار دانش‌آموزان و علاقه‌مندان عزیز قرار می‌گیرد کتاب کار عربی دوره‌ی دبیرستان (سال اول، دوم و سوم) است که به دنبال تألیف و انتشار دروس دیگر که پیش از این انجام گرفته است به بازار نشر راه می‌یابد و به زیور طبع آراسته می‌شود.
- مجموعه‌ی کتاب کار عربی دبیرستان می‌کوشد دانش‌آموزان را به صورت علمی و کاربردی و با طرح تمرینات گوناگون و متنوع با زبان عربی آشنا سازد تا با روشی آسان و عملیاتی این زبان را فرا گیرند.

زبان عربی هم زبان دینی و فرهنگی ما و هم یک درس مهم در مدارس و دبیرستان‌ها و دانشگاه‌های ایران است لذا باید توسط دانش‌آموزان مورد توجه جدی واقع شود.

برای لذتبخش کردن آموزش زبان عربی و فراگیری ساده و کارآمد آن انتشارات کانون علمی - آموزشی قلم‌چی از تجربه‌های آموزشی همه‌ی معلمان و استادان کشور استفاده می‌کند تا کتاب‌های مفید و ارزشمندی را در عرصه‌ی «کتاب کار» تألیف و نشر و پخش کند.

در زمینه‌ی کتاب کار عربی هم آنچه را که در برابر شما قرار دارد سه کتاب کار (عربی ۱، عربی ۲ و عربی ۳) می‌باشد که حاصل سال‌ها آموزش و تجربه‌های آموزشی یکی از استادان زبان عربی می‌باشد که خالصانه در اختیار دانش‌پژوهان واقع می‌شود باشد که با استفاده از آن دانش‌آموزان کانون علمی - آموزشی قلم‌چی و تمامی دانش‌آموزان کشور عزیز ما در عرصه‌های علمی بیش‌تر بدرخشند.

و السلام علی من اتبع الهدی

گروه دروس عمومی و علوم انسانی انتشارات کانون فرهنگی آموزش

www.ketab.ir

مقدمه

کتابی که پیش روی شماست « کتاب کار عربی » برای رشته‌های ریاضی - تجربی و هنرستان است.

اولین سؤالی که مطرح می‌شود این است که ضرورت تألیف چنین کتابی چه بوده است؟

پاسخ ما این است که اگر شما دانش‌پژوهان و معلمان ارجمند نگاهی ژرف به محتوای کتاب‌های عربی دوره‌ی متوسطه بیندازید در می‌یابید که برای یادگیری عمیق مباحث و مفاهیم و ترجمه‌ی عبارات عربی نمی‌توانیم تنها به آن‌چه در کتاب درسی آمده است بسنده کنیم. علاوه بر آن، چند سالی است که در کنکور سراسری نگاه به سوابق درسی دانش‌آموزان و معدل آن‌ها پررنگ‌تر و جدی‌تر شده است و لذا در این شرایط نیاز به « کتاب کار عربی » به شدت احساس می‌شود تا با تمرینات ابتکاری و پرسش‌های تکمیلی خود بتواند با زبانی شیرین و بیانی رسا و در عین حال ساده مباحث زبان عربی را با عمق و گستره‌ی بیشتری توضیح دهد و دانش‌آموزان را در اطلاع‌یابی ژرف‌تر یاری کند و آموخته‌های آنان از کتاب درسی را هر چه بیش‌تر « تثبیت » و آنان را در آموزش زبان عربی هر چه بیش‌تر دارای « تسلط » کند.

کتاب کار عربی با روشی نوین در ترجمه و تخریب و تیر با دربرداشتن تمرینات تکمیلی بسیار گونه‌گون و متنوع و آموزنده خلأ احتمالی در تمرینات کتاب درسی را مرتفع می‌کند.

این کتاب بر اساس بودجه‌بندی دفتر تألیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش تألیف شده است که شامل ۱۰ نمره برای ترجمه و ۱۰ نمره نیز برای قواعد می‌باشد.

مطالب این کتاب از دو بخش اصلی تشکیل می‌شود:

بخش اول - ترجمه و مفاهیم؛

برای ترجمه‌ی « متن » ها روشی نوین را انتخاب کرده است تا دانش‌آموزان عزیز به خوبی در ترجمه‌ی عبارات عربی « تسلط » پیدا کنند:

در آغاز واژگان و اصطلاحات و عبارات به صورت جدا جدا ترجمه شده است. دانش‌آموز این ترجمه‌ها را خوب و با دقت مطالعه می‌کند و سپس خود با « روش اکتشافی » ترجمه‌ی روان آن عبارت را در می‌یابد و بازنویسی می‌کند و اگر لازم شد در کلاس نیز با معلم خود مطرح می‌کند و ایراد و اشکال خود را رفع می‌نماید.

البته ترجمه‌ی عبارات در هر کتاب در حیطه‌ی قواعد ترجمه‌ای همان کتاب خواهد بود و برای ساده کردن فهم واژگان و ترجمه‌ی عبارات، « قالب » های گوناگونی از ترجمه انتخاب شده است که در زیر به صورت فشرده به این « قالب » ها می‌پردازیم:

۱. ترجمه‌ی کلمات (واژگان)

۲. آشنایی با کلمات مترادف (چه به صورت واژه و چه به صورت عبارت)

۳. آشنایی با کلمات متضاد (به صورت واژه یا به صورت عبارت)
۴. مشخص کردن ترجمه‌ی صحیح عبارت (به صورت گزینه‌ای)
۵. اصلاح غلط‌های ترجمه (به صورت واژه و یا به صورت عبارت)
۶. ترجمه‌ی عبارت‌ها به فارسی
۷. کامل کردن ترجمه‌ی عبارت‌ها
۸. به عربی برگرداندن واژه یا جمله (تعریب)
۹. مشخص کردن ترجمه‌ی صحیح (به صورت عبارت)
۱۰. آشنا کردن دانش‌آموزان با واژگان صحیح عبارت
۱۱. توانمند کردن دانش‌آموزان در مرتب کردن جمله‌ها به صورت مفهومی
۱۲. آشنا کردن دانش‌آموزان با «درک مطلب» و فهمیدن یک متن کامل

بخش دوم - تمرینات

تمرین و تکرار یکی از عوامل مؤثر در فرآیند یادگیری است و در مقوله‌ی زبان‌آموزی اهمیت فراوانی دارد به گونه‌ای که دانشمندان از قدیم گفته‌اند که: «الدرس حرف و التمرین ألف» یعنی باید یک درس بگیریم و هزار بار آن را تمرین کنیم.

و دانش‌آموزان باید اندوخته‌های خود را مرحله به مرحله مورد آزمایش قرار بدهند و بخش تمرینات از سؤالات بسیار متنوع و فراگیر و آموزنده‌ای طراحی شده است تا نقاط ضعف و قوت دانش‌آموزان مورد ارزیابی قرار گیرد قالب‌های «تمرین» که در این کتاب مورد استفاده قرار گرفته عبارت‌اند از:

۱. آموزش قواعد هر کتاب درسی:

الف) آموزش انواع کلمه (اسم و فعل و حرف)

ب) انواع جمله (جمله‌ی اسمیه و جمله‌ی فعلیه)

ج) انواع اعراب

د) نواسخ

هـ) عدد و معدود

و) معلوم و مجهول

ز) صفت و اضافه

ح) معتلات

ط) منصوبات

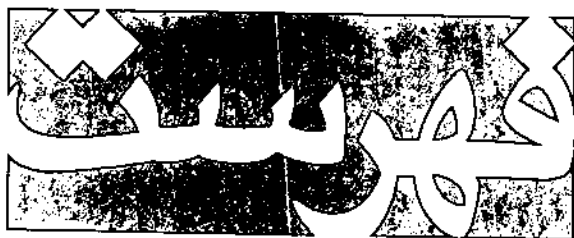
۲. آشنا کردن دانش‌آموزان با تجزیه‌ی اسم و فعل (التحلیل الصرفی)

۳. آشنا کردن دانش‌آموزان با ترکیب اسم و فعل

۴. آشنا کردن دانش‌آموزان با حرکت گذاری یک جمله (التشکیل)

۵. آموزش روش کامل کردن جای خالی در یک عبارت (املاً الفراغ)

۶. آموزش روش یافتن صحیح و خطا در یک جمله (عین الصحیح)

۹	درس اول
۲۰	درس دوم
۲۳	درس سوم
۴۷	درس چهارم
۵۸	درس پنجم
۷۱	درس ششم
۸۴	درس هفتم
۹۹	درس هشتم
۱۱۲	درس نهم
۱۳۰	درس دهم

www.ketab.ir